

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Obchodná akadémia Liptovský Mikuláš
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality odborného vzdelávania a prípravy na Obchodnej akadémii Liptovský Mikuláš
5. Kód projektu ITMS2014+	312011AGY1
6. Názov pedagogického klubu	Klub čitateľskej gramotnosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	26.10.2021
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	OALM
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Janka Klepáčová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.oalm.edupage.org

11. Manažérske zhrnutie:

Stretnutie klubu obsahovalo štandardné časti:

- príklad dobrej praxe pri hľadaní informácií na internete a ich spracovanie, vyhodnotenie uviedol Ing. Stanislav Peniaško najmä z výuky tejto problematiky v predmete informatika a aplikovaná informatika,
- v diskusii o výmene skúseností z tejto problematiky sa zapojili všetci prítomní členovia klubu,
- analýza informácií z textov na internete sa uskutočnila prakticky v učebni informatiky na vybraných príkladoch používaných pri výuke tejto problematiky,
- samostatná príprava materiálov k rozvoju čitateľskej gramotnosti z problematiky nájdenia a vyhodnotenia informácií z internetu bola poslednou časťou stretnutia, v ktorej si každý člen klubu pripravoval cvičenia pre svoje konkrétne predmety.

Najčastejšou témou v diskusii bol spôsob kritického posúdenia hodnovernosti zdroja na internete a spôsoby jeho overenia v priestore hypertextových prepojení jednotlivých zdrojov. Samostatná časť v vo výmene skúseností sa venovala problematike sociálnych sietí a príspevkov (komentárov) na nich. Pri analýze informácií z textov na internete sa pri nej kládol dôraz najmä na hľadisko:

- technické – overenie zdroja informácie,
- spoločenské a etické – dôveryhodnosť a relevantnosť zdroja vyjadrovať sa k téme,
- obsahové – podľa typu informácie a útvaru, v ktorom je uvedená – vedecká štúdia, odborný článok, blog, spravodajská správa, komentár, príspevok, inzerát a podobne.

Kľúčové pojmy:

internet, hodnovernosť zdroja, kritické myslenie, hoax, technika vyhľadávania informácií, vyhľadávacie internetové služby, sociálne siete.

12. **Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:**

1. príklad dobrej praxe pri vyhľadávaní informácií na internete,
2. diskusia o výmene skúseností z oblasti získavania informácií na internete,
3. analýza informácií z textov na internete,
4. samostatná príprava materiálov k rozvoju čitateľskej gramotnosti z problematiky nájdenia a vyhodnotenia informácií z internetu.

K bodu č. 1:

V prvom bode stretnutia informoval členov klubu o spôsoboch vyhľadávania informácií na internete Ing. Stanislav Peniaško. Túto problematiku žiaci preberajú v predmete API v tematickom celku počítačové siete. Problematika je preberaná hlavne z hľadiska vyhľadávacích stratégií prostredníctvom vyhľadávacích serverov. Bol ukázaný rozdiel medzi indexovými a katalógovými vyhľadávacími službami a potrebný syntax vyhľadávacích príkazov pri vyhľadávaní prostredníctvom indexových vyhľadávacích serverov. Postupne boli vysvetlené výhody rozšíreného vyhľadávania podľa typu dokumentu, v ktorom sú vyhľadávané informácie a podľa zdroja (domény), v ktorom sú vyhľadávané informácie. Pracovalo sa najmä s príkazmi filetype a site ale aj ostatnými operátormi rozšíreného vyhľadávania.

V diskusii odznali príklady vyhľadávacích služieb, ktoré používajú jednotliví účastníci klubu. Keďže škola má svoju doménu registrovanú v Google Apps je najčastejšie používanou službou práve Google. V menšej miere sa používajú národné vyhľadávacie služby web portálov. Bola ukázaná aj stratégia vyhľadávania o najširšie zadaného vyhľadávacieho kritéria cez jeho sprísňovanie až k optimálnemu počtu výsledkov vyhľadania čo sa týka ich počtu a kvality. Na základe záujmu členov klubu sa ozrejmla aj problematika vyhľadávania obrázkov najmä na základe licencie, pod ktorou sú zverejňované na internete. Záujem o túto oblasť bol najmä s ohľadom na tvorbu prezentácií, ktoré sú tvorené v rámci predmetov vyučovaných členmi klubu.

Záverom tejto časti klubu bolo zhrnutie techniky vyhľadania informácií na internete s cieľom v čo najväčšej miere optimalizovať počet aj kvalitu vyhľadaných informácií.

K bodu č. 2:

Ďalšími krokmi, ktoré je potrebné urobiť s vyhľadanými informáciami na internete, sa venovala práve druhá časť klubu. Bola zameraná najmä:

- ako kriticky hodnotiť získané informácie,
- ako ich analyzovať,
- ako ich prijímať.

Najväčšia pozornosť bola venovaná publikácii: Bezpečne v sieti, Manuál kritického myslenia v online priestore, vydavateľstva Enef 2021. Materiál predstavila Janka Klepáčová a najväčší dôraz venovala:

- ľudskému vnímaniu ako spracovávame informácie z internetu,
- aký je rozdiel v pomalom a rýchlym myslení a ako to súvisí s médiami na internete,
- úloha kognitívneho skreslenia pri získavaní informácií z internetu.

Eva Váleková Smiešna doplnila jej pohľad pri získavaní informácií z internetu o:

- základy mediálnej gramotnosti na internete,
- riziká používania internetových zdrojov,
- emotívne faktory pri získavaní informácií najmä z prostredia sociálnych sietí.

Stanislav Peniaško v rámci svojho príspevku do diskusie ozrejmil ako vyhľadať pôvodný zdroj informácie a ako na internete fungujú odvolávky na pôvodný zdroj informácie najmä z ohľadom na

overenie autora informácie a jeho dôveryhodnosť.

Zuzana Jánošíková si pripravila do diskusie príspevok o robotickú žurnalistiku a spôsoboch detekcie robotického textu na internete a jeho odlišenia od textu napísaného skutočným autorom. Čerpala najmä z práce: Súčasná profesionálna žurnalistika a jej reflexie Anna Sámelová – Mária Stanková – Ján Hacek (Eds.)

Miroslava Dzúrová obohatila diskusiu o problematiku faktorov ovplyvňujúcich argumentáciu a jej vplyv na kritické myslenie pri získavaní informácií z internetu. Vo svojom príspevku sa venovala:

- predispozíciám prijímateľa informácie, aj sprostredkovateľa informácie,
- činiteľom, ktoré môžu pozitívne alebo negatívne ovplyvniť sprostredkovanie informácie a argumentáciu na internete.

Jana Gajdošová sa zapojila do diskusie s problematikou získavania informácií z internetu v cudzom jazyku a úskaliach automatických služieb spojených z prekladom textu na internete.

K bodu č. 3:

V súčasnosti je najväčším problémom nájsť kvalitnú a relevantnú informáciu. Kvalitná a relevantná informácia, aby sa ňou stala, musíme ju podrobiť analýze. Nijaký zatiaľ používaný vyhľadávací algoritmus na internete nie je schopný posúdiť práve kvalitu a relevantnosť získanej informácie. Tento proces zostáva výlučne úlohou prijímateľa informácie. Preto je potrebné práve na túto oblasť rozvoja čitateľskej gramotnosti upriamiť pozornosť.

Cieľom objavovania zdrojov (resource discovery) je nájsť explicitnú informáciu (napr. dokumenty) na internete, cieľom knowledge discovery je získať implicitné poznanie, ktoré sa nemusí nachádzať v žiadnom zdroji. Práve k získaniu implicitného poznania slúži analýza explicitných informácií.

Tretia časť klubu sa zamerala na diskusiu o troch krokoch analýzy informácií:

- spôsoby roztriedenia informácií na falošné a dôveryhodné,
- hľadanie logických väzieb medzi jednotlivými explicitnými informáciami,
- argumentácia pre a proti záverom vyodeným zo spojenia explicitných informácií.

Ako konkrétne príklady boli použité aktivity z materiálu: Bezpečne v sieti, Manuál kritického myslenia v online priestore, vydavateľstva Enef 2021.

K bodu č. 4:

Závery diskusie z klubu členovia klubu samostatne zapracovali do svojich príprav k látke svojich predmetov.

13. Závery a odporúčania:

1. V prípade medzi-predmetových prepojení materiálov pripravených v rámci preberanej témy, zabezpečiť medzi-predmetovú nadväznosť a naplánovať aj aktivity so žiakmi, ktoré presahujú časovú dotáciu jednej vyučovacej hodiny alebo predmetu.

14.	Vypracoval (meno, priezvisko)	Ing. Stanislav Peniaško
15.	Dátum	26.10.2021
16.	Podpis	
17.	Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Janka Klepáčová
18.	Dátum	26.10.2021
19.	Podpis	